

การพัฒนาตัวชี้วัดความสามารถในการสื่อสารของนักเรียน
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ศิริพร ใจทิม

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา

พฤษภาคม 2554

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

อาจารย์ที่ปรึกษาและหัวหน้าภาควิชาการศึกษา ได้พิจารณาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง “การพัฒนาตัวชี้วัดความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6” เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา ของมหาวิทยาลัยนเรศวร

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปกรณัม ประจันบาน)

อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.วารินทร์ แก้วอุไร)

หัวหน้าภาควิชาการศึกษา

พฤษภาคม 2554

ประกาศคุณูปการ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง พัฒนาตัวชี้วัดความสามารถในการสื่อสาร
ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างสูงของ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ์ ประจันบาน ที่ให้ความช่วยเหลือโดยการให้คำแนะนำในการ
ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในการวิจัยฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์และสำเร็จลุล่วงไปด้วยความ
เรียบร้อย ตลอดจนการให้กำลังใจผู้วิจัยมาโดยตลอด จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.สายฝน วิบูลย์รังสรรค์ คุณศุภกฤษณ์ มิ่งสมร และ
นายทองศักดิ์ เข็มพล ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะและตรวจสอบข้อบกพร่องต่าง ๆ ทำให้การศึกษา
ค้นคว้าด้วยตนเองมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบและให้
คำแนะนำ ในการแก้ไขข้อบกพร่องของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร คณะครู นักเรียน ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลใน
การวิจัยในครั้งนี้

คุณค่า และประโยชน์จากการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชา
พระคุณ บิดา มารดา และคณาจารย์ทุกท่านที่ให้ความรู้แก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

ศิริพร ใจทิม

ชื่อเรื่อง	พัฒนาตัวชี้วัดความสามารถในการสื่อสาร ของนักเรียนระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6
ผู้วิจัย	ศิริพร ใจทิม
ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ์ ประจันบาน
ประเภทสารนิพนธ์	การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม. สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2553

บทคัดย่อ

ในการพัฒนาตัวชี้วัดความสามารถในการสื่อสาร ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาตัวชี้วัดความสามารถในการสื่อสาร ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของตัวชี้วัดความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 จำนวน 335 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกอย่างเจาะจง โดยพิจารณานักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนที่ครูและผู้บริหารเห็นความสำคัญและความร่วมมือในการทำวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบประเมินความเหมาะสมของตัวชี้วัดความสามารถในการสื่อสาร โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ

ซึ่งผลการวิเคราะห์หองค์ประกอบเชิงยืนยันความเหมาะสมของตัวชี้วัดความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แสดงว่า ดัชนีความสอดคล้องกลมกลืนระหว่างโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ได้ค่า Chi-square เท่ากับ 1004.85 ($P=0.72$) ที่องศาอิสระ เท่ากับ 1030 ค่า GFI เท่ากับ 0.89 และค่า AGFI เท่ากับ 0.88 หมายความว่า โมเดลตัวชี้วัดความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้านความเหมาะสมตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่พัฒนาได้จากขั้นตอนที่ 1 กับแนวคิดในการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกัน และเมื่อวิเคราะห์หองค์ประกอบอันดับที่สอง พบว่าน้ำหนักหองค์ประกอบทั้ง 4 องค์ประกอบมีค่าน้ำหนักเป็นบวก โดยมีขนาดสูงตั้งแต่ 0.18 ถึง 1.06 โดยองค์ประกอบที่มีความสำคัญมากที่สุด คือ ความสามารถในการฟัง (E1) ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีน้ำหนักหองค์ประกอบ 1.06

รองลงมาเป็นความสามารถในการเขียน (E4) ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.88 ความสามารถในการพูด (E2) ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.26 ความสามารถในการอ่าน (E3) ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.18

ผลการวิจัยพบว่า

ความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้านความสามารถด้านการฟัง (E1) มีค่าเป็นบวก มีค่าตั้งแต่ 0.37 ถึง 0.63 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีตัวชี้วัด 12 ตัว ความสามารถในการพูด (E2) มีค่าเป็นบวก มีค่าตั้งแต่ 0.12 ถึง 0.66 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีตัวชี้วัด 12 ตัว ด้านความสามารถด้านการอ่าน (E3) มีค่าเป็นบวก มีค่าตั้งแต่ 0.17 ถึง 0.63 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีตัวชี้วัด 13 ตัว ด้านความสามารถด้านการเขียน (E4) มีค่าเป็นบวก มีค่าตั้งแต่ 0.27 ถึง 0.64 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีตัวชี้วัด 9 ตัว

Title THE DEVELOPMENT OF INDICATORS FOR THE COMMUNICATIVE ABILITY OF PRATHOMSUKSA 6 STUDENTS

Author Siriporn Jaithim

Advisor Associate Professor Pakorn Prachanbarn, Ph.D.

Academic Paper Independent Study M.Ed. in Educational Research and Evaluation, Naresuan University, 2010

ABSTRACT

The development of indicators for the communicative ability of Prathomsuksa 6 students had the purposes to develop indicators for the communicative ability of Prathomsuksa 6 students and to check the construct validity of the indicators for the communicative ability of Prathomsuksa 6 students. The sample group of this study, from purposive sampling, consisted of 335 Matthayomsuksa 6 students in schools affiliated with Sukhothai Primary Educational Service Area Office 2. The students were selected from schools where teachers and administrators perceived the significance of the study and gave co-operation in conducting the research.

The research instrument was an evaluation form for the appropriateness of the indicators for communicative ability using a 5-point rating scale.

The results of the analysis of the appropriateness of the indicators for communicative ability of Prathomsuksa 6 students revealed the congruence indicator between the model and the empirical data with the Chi-square of 1004.85 ($p = 0.72$), $df = 1030$, $GFI = 0.89$, and $AGFI = 0.88$. This meant that according to the experts' opinions, the appropriateness of the model of the indicators for the communicative ability of Prathomsuksa 6 students developed from Step 1 was in congruence with the research concept. For the second factor, it was found that all the 4 factors had positive factor loading values ranging from 0.18 to 1.06. The factor with the highest level of significance was Listening Ability (E1) with the statistical significance at the level of .01 and with the factor loading of 1.06, followed by Writing Ability (E4) with the statistical significance at the level of .01 and with the factor loading of 0.88, Speaking Ability (E2)

with the statistical significance at the level of .01 and with the factor loading of 0.26, and Reading Ability (E3) with the statistical significance at the level of .01 and with the factor loading of 0.18.

The findings revealed the following:

The communicative ability of Prathomsuksa 6 students regarding the listening ability (E1) had positive values ranging from 0.37 to 0.63 at the statistically significant level of .01 with 12 indicators. The speaking ability (E2) had positive values ranging from 0.12 to 0.66 at the statistically significant level of .01 with 12 indicators. The reading ability (E3) had positive values ranging from 0.17 to 0.63 at the statistically significant level of .01 with 13 indicators. The writing ability (E4) had positive values ranging from 0.27 to 0.64 at the statistically significant level of .01 with 9 indicators.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
สมมุติฐานการวิจัย.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
ตอนที่ 1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับตัวชี้วัด.....	9
ตอนที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการสื่อสาร.....	23
ตอนที่ 3 โมเดล LISREL	50
ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	65
3 วิธีดำเนินการวิจัย	70
ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนาตัวชี้วัดความสามารถในการสื่อสาร ของนักเรียนระดับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	70
ขั้นตอนที่ 2 การตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของตัวชี้วัดสามารถ ในการสื่อสาร ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สร้างขึ้นโดยใช้โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน.....	73

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	82
ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาตัวชี้วัดความสามารถในการสื่อสาร ของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	82
ตอนที่ 2 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของตัวชี้วัดความสามารถ ในการสื่อสารของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สร้าง โดยใช้โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน จากโปรแกรมลิสเรล	86
5 บทสรุป	105
สรุปผลการวิจัย	105
อภิปรายผล	108
ข้อเสนอแนะ	109
บรรณานุกรม	111
ภาคผนวก	116
ประวัติผู้วิจัย	126

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงเมตริกซ์สหสัมพันธ์ของแบบทดสอบทั้ง 9 ฉบับ	60
2 แสดงผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรที่สังเกตได้ 9 ตัวแปร	64
3 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ กับการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน	65
4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินความเหมาะสมตัวชี้วัด ตามองค์ประกอบของความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ	75
5 แสดงค่าอำนาจจำแนกและความเที่ยง (Reliability) วิธีการของครอนบาค (Cronbac' Alpha Coefficient)	77
6 แสดงตัวชี้วัดความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและการสังเคราะห์เอกสารและผู้เชี่ยวชาญ ได้ตรวจสอบความสอดคล้อง (IOC) ความตรงเชิงเนื้อหา	83
7 แสดงค่าสถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวชี้วัดความสามารถ ในการสื่อสารของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	86
8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ของตัวชี้วัดความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนระดับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	93
9 แสดงผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันความเหมาะสมของตัวชี้วัด ความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	99
10 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมตัวชี้วัดตามองค์ประกอบของความสามารถ ในการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน	121
11 แสดงค่าอำนาจจำแนกและความเที่ยง (Reliability) วิธีการของครอนบาค (Cronbac' Alpha Coefficient)	123

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 แสดงโมเดลลิสเรลความเหมาะสมของตัวชี้วัดความสามารถในการสื่อสารของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามสมมติฐาน	8
2 แสดงแผนภูมิเส้นทาง	52
3 แสดงโมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ.....	56
4 แสดงโมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน	58
5 แสดงโมเดลตามสมมติฐานการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน สำหรับแบบทดสอบทั้ง 9 ฉบับ.....	59
6 แสดงเมตริกซ์ที่เกี่ยวข้อง.....	60
7 แสดงโมเดลลิสเรลความเหมาะสมของตัวชี้วัดความสามารถในการสื่อสารของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำหรับวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน.....	92